

FO TO RADOŠAV BRANT

Parafrazi slova české hymny se rozhodl **Adolf Zika** (*21. 7. 1970) pojmenovat svůj celovečerní dokumentární film o jednom dni republiky o čimá jejich obyvatel. Dokument zahájil 16. Mezinárodní festival dokumentárních filmů Ji.hlava 2012 a Česká televize jej bude vysílat 17. listopadu ve 21.30 hodin na programu ČT1. Fotograf, režisér a producent Adolf Zika je dnes respektovaným autorem úspěšných projektů, jejichž důkladný výčet by zčásti zaplnil prostor, určený pro náš rozhovor.

Dokument o jednom dni v životě České republiky

Země česká, domov Tvůj!

Zuzana Pacinová

Jak vzniknul nápad natočit jeden den České republiky?

Podobný formát, v daném případě „Jeden den planety“ natočil v roce 2010 britský režisér Ridley Scott. I když to zní možná zvláště, tenhle nápad jsem měl už dlouho před ním. Jako malý důkaz může sloužit projekt publikace POSLEDNÍ KNIHA STOLETÍ, jeden den v životě České republiky, který jsem realizoval v roce 2000. Když za mnou přišel jeden můj zaměstnanec a řekl mi o filmu Ridleyho Scotta, byl jsem tak trochu zklamáný. S odstupem času jsem se na jeho film podíval a zjistil jsem, že na mnoha místech nepoznáte, jestli jste v Mexiku nebo v Rusku. Proto jsem se rozhodl udělat Jeden den v životě České republiky a chtěl jsem, aby lidé, kteří se na záběry budou dívat, mohli situace porovnávat se svým vlastním životem. Podle reakcí lidí pozvaných na premiéru, se kterými jsem měl možnost mluvit, doufám, že se to podařilo.

Občanům České republiky jste pokládali různé otázky. Co se objevovalo v příspěvcích, které lidé natočili?

Z našich otázek si lidé nejčastěji vy-

brali tyto: Jsi hrdý na to, že jsi Čech? Nosil bys českou vlajku na triku? Vzdal by ses osobních výhod pro nadoborní cíle? To samo o sobě vypovídá o tom, co lidi zajímá. Co se týče příspěvků lidí, velmi mě překvapilo, na jak velkém množství videí se objevilo tetování. Myslím, že lidé tím svým způsobem reagovali na problémy, které prožili. Co pro mě bylo také překvapující, bylo velké množství extrémních sportů, které se v příspěvcích lidí opakuje. Zdá se, že lidi už tolik nezajímá fotbal, jak by si mnozí mysleli. Z něj v dokumentu nemáme ani minutu.

Myslíte, že se dá alespoň částečně zobecnit, jací jsme a co je pro lidi v České zemi důležité?

Jsmo velice kreativní a vynalézaví. V té souvislosti mě napadá věta jednoho z účastníků projektu: Klíč od ráje pasuje i do brány pekelné. Naše kreativita se totiž projevuje například i v tom, co se teď děje v politice – myslím korupci a podvody. I tahle stránka je daná kreativitou národa. Ta se nerozděluje na špatnou a dobrou. Nejenom umělci, ale i zloději a podvodníci jsou velice kreativní. I když mi někteří lidé po shlédnutí filmu řekli, že je smutný, já sám si to nemyslím.

Myslím si naopak, že je optimistický. Například poslední scéna, kde leží vedle sebe dvě holčičky a jejich táta říká: „Tohle je štěstí“.

Jak podle vás vnímají autoři příspěvků situaci v zemi a ve svém životě?

Myslím, že situaci v zemi vnímají spíš pesimisticky a svůj život převážně optimisticky. Optimismus jsem cítil hlavně u lidí, kteří mají děti. Všimli jsme si i toho, že mladí lidé kolem dvaceti let nejsou tak zatíženi minulostí, neřeší ji tolik jako například střední generace. My už si táhneme tu pomyslnou kouli minulosti u nohy. Ve filmu se objevuje scéna rozmluvy otce se synem, ve které autoři hudby Petr Brant a Petr Roškaňuk použili text: „Rudý hlavy vám srolovali nebe“... Připadá mi, že to docela vystihuje situaci.

Jaké nejsilnější momenty vidíte v dokumentu vy sám?

Pro mě je to scéna v hospicu s umírajícím pánem, kterému hrdost nedovoluje, aby si stěžoval. On ví, že jeho dny jsou sečteny. To je velmi dojemné. Další silný okamžik byl porod, který natočili naši kameramani. Jejich záběrů je ve filmu asi třicet procent, zbylých sedmdesát procent jsou příspěvky lidí, které nám poslali. Pro mě byla emotivní i situace, kdy malého kluka vezou k operaci a on přiznává doktorovi, že se bojí.

Co podle vás, je-li to vůbec možné zobecnit, vypověděl dokument o životě v České republice?

Myslím, že řekl: Nežije se nám tu špatně, ale určitě by se nám mohlo žít mnohem lépe. Lidi štve politika a to, jak se v Čechách krade. Je ale třeba si uvědomit, že ani tento dokument nemůže být zcela objektivní výpovědí.

Co nám dal 17. listopad? Bylo za komunistů líp, jak dnes mnozí říkají?

Větu „Za komunistů bylo líp“ беру jako srandu, recesi i jako povzdech. Ale vážně to opravdu nesmí nikdo myslet. Je pravda, že dnes lidé musí daleko víc pracovat a být odpovědní sami za sebe. Jak ale říkám, tuhle větu můžu akceptovat jen jako postesknutí, vážně určitě ne. ■